

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Witkowie
według stanu na 31.12.2019 roku**

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Witkowie

1. Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.
Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
2. W 2019 r. Bank Spółdzielczy w Witkowie prowadził działalność poprzez: Centralę w Witkowie, Oddział w Witkowie, Oddział w Przedczu, Oddział w Dąbiu, Oddział w Kłodawie, Agencję nr 4 w Witkowie, Punkt Obsługi Klienta w Powidzu.
3. Bank Spółdzielczy w Witkowie jest zarejestrowany w Sądzie Rejonowym Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy KRS pod numerem 0000051033. NIP – 667 000 37 13, REGON 000505036.
4. Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania brutto w tys. zł.</i>	<i>Kwota zaangażowania netto w tys. zł.</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SGB-Bank S.A.	1 577	1 577	działalność bankowa	nie
TUW Concordia	2	0	ubezpieczenia	nie
SSO SGB	1	1	system ochrony	nie
Bankowe papiery wartościowe SGB-Banku S.A.	2 300	2 334	działalność bankowa	nie

II. Cele i strategie zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

- 1) **Ryzyko kredytowe** (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych)
Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:
 - wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
 - utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9%;

- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%;
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności: weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB; Bank zakłada, że maksymalna kwota instrumentów finansowych, innych niż wyemitowane przez Skarb Państwa lub NBP nie może przekroczyć 175% funduszy własnych Banku;
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 80% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania;
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- bezwzględne przestrzeganie limitów dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 200 % uznanego kapitału;
- ograniczenie łącznej kwoty zaangażowania w jeden podmiot lub podmioty powiązane do poziomu 19% uznanego kapitału;
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;

- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym od 7% całego portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie;
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 85% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI);
- stosowanie limitów LtV, na maksymalnym poziomie:
 - ✓ 80% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - ✓ 90% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - ✓ 75% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej; (przy czym należy zwrócić uwagę na skutki wprowadzenia ustawy dotyczącej obrotu ziemią);
 - ✓ 80% - w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
- kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 25 lat;
- stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
 - ✓ dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - ✓ zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących dotyczących odsetek.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;

- utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 7% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 20% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 10 lat;
- udzielanie kredytów detalicznych tym klientom, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:

<i>dochód netto wnioskodawcy PWP – przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw</i>	<i>Warunki</i>		<i>Maksymalny poziom Dtl nie więcej niż</i>
	<i>okres kredytowania</i>	<i>miejsce zamieszkania</i> - <i>wieś</i> - <i>małe miasto <= 50 tys.</i> - <i>duże miasto > 50 tys.</i>	
dochód ≤ PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	60%
		małe miasto	55%
		duże miasto	55%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	55%
		małe miasto	50%
		duże miasto	50%
	okres > 5 lat	wieś	55%
		małe miasto	50%
		duże miasto	50%
dochód > PWP	okres ≤ 1 rok	wieś	75%
		małe miasto	70%
		duże miasto	70%
	1 rok < okres ≤ 5 lat	wieś	70%
		małe miasto	65%
		duże miasto	65%
	okres > 5 lat	wieś	70%
		małe miasto	65%
		duże miasto	65%

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- racjonalizację kosztów;
- zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;

- opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- opracowanie i wdrożenie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- zachowanie należytej staranności przy wyborze usługodawcy;
- zapewnianie sobie odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych), wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje, w szczególności w sytuacji powierzenia wykonywania czynności podmiotowi zewnętrznemu;
- monitorowanie usługodawcy oraz jakości świadczonych przez niego usług w trakcie trwania umowy;
- opracowanie i wdrożenie procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających się warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- opracowanie i wdrożenie oraz aktualizowanie i testowanie planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku,
- zapewnienie sobie możliwości wyjścia z umowy sklasyfikowanej jako outsourcing w przypadkach, w których realizacja umowy stanowi zagrożenie dla realizacji określonych celów.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- realizowanie strategii finansowania;
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;

- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych oraz funduszy własnych w pasywach) na poziomie nieujemnym;
- dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) **Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 25% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 10% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego oraz 5% funduszy własnych dla zmiany wartości ekonomicznej Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku do maksymalnie 5% sumy bilansowej;
- zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - ✓ stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - ✓ oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) **Ryzyko walutowe**

Cele strategiczne w zakresie ryzyka walutowego obejmują:

- obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji

przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;

- minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak, aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wpływy netto w danej walucie obcej;
- podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele kapitałowe Banku obejmują:

- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na wymaganym poziomie;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na wymaganym poziomie;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na wymaganym poziomie;
- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 90%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 8,89%;
- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił 90% kapitału Tier I;
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 2% funduszu udziałowego;
- przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów strategicznych;
- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;

- utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- dążenie i dbałość o:
 - ✓ wizerunek zewnętrzny Banku rozumiany jako instytucja zaufania publicznego,
 - ✓ pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - ✓ przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - ✓ stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. Zespół Oceny i Monitorowania Ryzyka Kredytowego, Zespół Analiz Ryzyk Bankowych;
 - b) działalność Stanowiska ds. zgodności;
 - c) Kierownik Sekcji Księgowości;
 - d) Stanowisko Kontroli Wewnętrznej.
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) indywidualny
- b) portfelowy,

w ramach których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
 - ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu wielkością wyniku na działalności bankowej i z wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Maksymalny poziom wskaźnika należności zagrożonych	9%
Minimalny poziom wskaźnika ozezerwowania	33%
Maksymalny udział ekspozycji kredytowych, w których dokonano odstępstw skutkujących podejmowaniem podwyższonego ryzyka kredytowego w portfelu kredytowym ogółem	10%.
Zaangażowanie w jeden podmiot lub podmioty powiązane	19% kapitału podstawowego Tier I
Zaangażowanie wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	19% kapitału podstawowego Tier I
Limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów - Duże ekspozycje powyżej 10% FW	200% uznanego kapitału
Limity na łączną kwotę ekspozycji wobec jednego podmiotu lub grupy powiązanych klientów - Istotne ekspozycje powyżej 5% FW	400% uznanego kapitału
Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne sektory gospodarcze:	
Rolnictwo, leśnictwo łowiectwo i rybactwo, w tym:	450% uznanego kapitału
Uprawa zbóż i roślin oleistych	150% uznanego kapitału
Chów i hodowla bydła mlecznego	100% uznanego kapitału
Chów i hodowla świń	20% uznanego kapitału
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana),	120% uznanego kapitału
Pozostałe klasy	60% uznanego kapitału
Górnictwo i wydobywanie	20% uznanego kapitału
Przetwórstwo przemysłowe	20% uznanego kapitału
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	20% uznanego kapitału
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	20% uznanego kapitału
Budownictwo	55% uznanego kapitału
Handel hurtowy i detaliczny	70% uznanego kapitału
Transport, gospodarka magazynowa	20% uznanego kapitału
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	50% uznanego kapitału
Informacja i komunikacja	10% uznanego kapitału
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	40% uznanego kapitału
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	75% uznanego kapitału
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10% uznanego kapitału
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20% uznanego kapitału
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	60% uznanego kapitału
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20% uznanego kapitału
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	20% uznanego kapitału
Pozostała działalność usługowa	10% uznanego kapitału

Wysokości limitów ustanowionych na poszczególne rodzaje zabezpieczenia:	
Zastaw rejestrowy	10% uznanego kapitału
Przewłaszczenie	50% uznanego kapitału
Blokada środków na rachunku bankowym	10% uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	150% uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości handlowe i usługowe	130% uznanego kapitału
Hipoteka na nieruchomości grunty rolne	250% uznanego kapitału
Gwarancja	10% uznanego kapitału
Ubezpieczenie kredytu	10% uznanego kapitału
Poręczenie cywilne	10% uznanego kapitału
Weksel własny i poręczenie wekslowe	350% uznanego kapitału
Cesja wierzytelności	30% uznanego kapitału
Pozostałe zabezpieczenia i kredyty niezabezpieczone	50% uznanego kapitału
Limity maksymalnego udziału kredytów w portfelu kredytowym:	
Kredyty na pozarolniczą działalność gospodarczą	50 %
Jednostki samorządu terytorialnego	10%
Osoby fizyczne	25 %
Instytucje niekomercyjne	5 %
Rolnicy	50%
MSP	40%
Przedsiębiorstwa indywidualne	20%
Kredyty inwestycyjne	6%
Kredyty obrotowe	30 %
Limity określające maksymalny poziom pojedynczej ekspozycji – maksymalne limity jednostkowe:	W tys. zł.
Kredyt na działalność gospodarczą	1.800
Kredyt preferencyjny na finansowanie działalności rolniczej i przetwórstwa rolno-spożywczego: - gospodarstwo rolne - przetwórstwo rolno-spożywcze	1.500
Wykup wierzytelności leasingowych	2.000
Kredyt konsumpcyjny	80
Kredyt mieszkaniowy	350
Kredyt konsolidacyjny	200
Kredyt konsumpcyjny zabezpieczony hipotecznie	150
Pożyczka hipoteczna	200
Gwarancja lub poręczenie	100
Kredyt konsorcjalny	1.500
Limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela DEK:	
Kredyty gotówkowe niefinansujące nieruchomości	65%
Kredyty gotówkowe finansujące nieruchomości	65%
Limity w ROR (kredyty odnawialne i debety w ROR)	5%
Karty kredytowe	1%
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych, dla których wskaźnik Dtl (wyliczony w momencie udzielenia kredytu) jest wyższy od 65%	maksymalnie 5% portfela DEK – dotyczy portfela DEK udzielonych od 01.12.2014 r
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych niezabezpieczonych	maksymalnie 10% portfela DEK

Udział detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych zabezpieczeniami rzeczowymi	maksymalnie 20% portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych poręczeniem wg prawa wekslowego	maksymalnie 85% portfela DEK
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych innymi zabezpieczeniami (pełnomocnictwo, cesja wierzytelności, poręczenie cywilne)	maksymalnie 9% portfela DEK
Limity wewnętrzne determinujące strukturę portfela EKZH:	
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, których celem kredytowania nie jest nieruchomości	maksymalnie 35% kwoty EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości mieszkalna	maksymalnie 40% kwoty EKZH
Udział ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości handlowa i usługowa	maksymalnie 30% kwoty EKZH
Udział ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości magazynowa i przemysłowa	maksymalnie 5% kwoty EKZH
Udział ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, w których zabezpieczeniem jest nieruchomości grunty rolne	maksymalnie 60% kwoty EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których okres trwania umowy jest dłuższy niż 10 lat	maksymalnie 70% kwoty EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży budowlanej	maksymalnie 10% kwoty EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, dla których kredytobiorcą jest podmiot z branży rolniczej	maksymalnie 70% kwoty EKZH
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie wg podziału produktowego:	
Inwestycyjne	maksymalnie 85% kwoty EKZH
Na nieruchomości mieszkalne	maksymalnie 15% kwoty EKZH
Konsumpcyjne	maksymalnie 6% kwoty EKZH
Operacyjne	maksymalnie 15% kwoty EKZH

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych, w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka.

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,

- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,
- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Liczba godzin nadliczbowych (wielkość niewystarczającego czasu pracy, do realizacji zadań pracowniczych)	20%
Liczba osób zatrudnionych w okresie sprawozdawczym (miara narażenia na ryzyko pomyłek pracowników ze względu na brak doświadczenia)	10%
Liczba dni w których pracownicy przebywali na urloпах chorobowych (miara narażenia na ryzyko nieobecności kluczowych i doświadczonych pracowników)	10%
Ilość skarg/wniosków klienta (miara zadowolenia klienta, narażenia na ryzyko operacyjne, reputacji w związku z wzrostem skarg/wniosków klientów)	50%
Ilość zdarzeń operacyjnych (miara poziomu ilości zdarzeń operacyjnych w okresie, w odniesieniu do ilości zdarzeń operacyjnych za poprzedni rok kalendarzowy)	50%
Wartość strat operacyjnych (miara poziomu strat w odniesieniu do wartości strat za poprzedni rok kalendarzowy)	40%
Kwota braków kasowych (miara skali zawodności pracowników oddziałów w zakresie obsługi kasowej oraz potencjalnego narażenia Banku na straty z tego tytułu)	10 tys. zł
Kwota nadwyżek kasowych (miara skali zawodności pracowników oddziałów w zakresie obsługi kasowej oraz potencjalnego narażenia Banku na straty z tego tytułu)	5 tys. zł
Szkodliwe oprogramowanie wykryte w sieci banku (miara narażenia Banku na utratę integralności i ciągłości danych w systemach IT)	Max 20 szt.
Dostępność systemu Novum Bank NOE (miara narażenia Banku na utratę integralności i ciągłości danych; dostępność kluczowego systemu informatycznego)	90%
Dostępność systemu Novum Host (miara sprawności infrastruktury bankomatowej)	90%

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

1. Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
LCR	Min. 100%
NSFR	Min. 111%
Nadzorcze miary płynności	Min. 1
Limity luki niedopasowania do 12 miesięcy	Min 1
Limity luki niedopasowania powyżej 12 miesięcy	Max 1
Udział zobowiązań pozabilansowych udzielonych w sumie bilansowej	Maksimum 10% (bez gwarancyjnych)
Udział łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	Maksimum 15% (nie więcej niż 20%)
Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Minimum 115%; (limit wewnętrzny w IPS to 105%)
Aktywa nieobciążone powiększone o zobowiązania pozabilansowe otrzymane / pasywa niestabilne	Minimum 100%
Pasywa stabilne + fundusze własne / kredyty + majątek trwały	Minimum 100%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych, w oparciu o:
 - Lukę stopy procentowej,
 - ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
 - analizę wskaźników,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania; do monitorowania stopnia realizacji limitu Bank bierze pod uwagę wartość bezwzględną z wyniku pomiaru zakładającego zmianę stóp procentowych o 100 p.b. w wariancie niekorzystnym	25% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku
Maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego; do monitorowania stopnia realizacji limitu bank bierze pod uwagę wartość bezwzględną z wyniku pomiaru zakładającego zmianę stóp procentowych o 100 p.b. W wariancie niekorzystnym	5% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku

Maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego łącznie; do monitorowania stopnia realizacji limitu Bank bierze pod uwagę wartość bezwzględną z wyniku pomiaru zakładającego zmianę stóp procentowych o 100 p.b. W wariancie niekorzystnym	25% annualizowanego wyniku odsetkowego pomniejszonego o saldo odpisów na odsetki od należności zagrożonych w danym roku
Maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku	5% funduszy własnych Banku
Maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku	5% funduszy własnych Banku kapitału Tier 1 Banku

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>Wartość</i>
Całkowitej pozycji walutowej w wysokości	maksymalnie 2% funduszy własnych
Otwartych indywidualnych pozycji walutowych netto w wysokości maksymalnie:	
W odniesieniu do EUR	2% funduszy własnych Banku
W odniesieniu do USD	0,5% funduszy własnych Banku
W odniesieniu do GBP	0,5% funduszy własnych Banku
Aktywów płynnych (stan gotówki w kasie, środki na rachunkach nostro oraz depozyty jednodniowe) dla każdej waluty oddzielnie, na poziomie równym sumie:	
Dla środków zgromadzonych przez klientów na rachunkach a`vista i bieżących	15%
Dla środków utrzymywanych przez klientów na rachunkach terminowych.	10%

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W Banku stosuje się następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	70%
Ryzyko operacyjne	8%
Ryzyko walutowe	1%
Ryzyko koncentracji	1%
Ryzyko płynności	1%
Ryzyko stopy procentowej	8%
Ryzyko kapitałowe	1%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	60,50%
Ryzyko operacyjne	5,70%
Ryzyko walutowe	0,50%
Ryzyko koncentracji	0%
Ryzyko płynności	0%
Ryzyko stopy procentowej	6,20%
Ryzyko kapitałowe	0%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Poszczególni członkowie Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku nie sprawują funkcji w zarządzie lub radzie nadzorczej innego podmiotu w myśl przepisów art. 2aa Prawa bankowego.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

Regulacje wewnętrzne Banku normujące zakres dokonywania wyboru i oceny członków Zarządu i Rady Nadzorczej zostały opracowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz wytyczne i rekomendacje instytucji nadzorczych, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej poprzedzony jest dokonaniem oceny odpowiedzialności przez stosowne organy Banku. Kandydaci są oceniani w zakresie posiadania cech i kompetencji, a także dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków.

Ocena obejmuje weryfikację posiadania kompetencji wynikających z:

- 1) wiedzy – posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej;
- 2) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji;
- 3) doświadczenia – nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk;
- 4) nieposzlakowanej opinii;
- 5) uczciwego i etycznego działania;
- 6) niezależności osądu.

Przy wyborze członków Zarządu i Rady Nadzorczej brane są także pod uwagę aspekty zróżnicowania kandydatów dotyczące m.in. profilu i poziomu wykształcenia, doświadczenia zawodowego, płci, czy wieku.

Członkowie Zarządu podlegali ocenie, w wyniku której stwierdzono, że posiadają kompetencje odpowiednie do zarządzania Bankiem, pełnienia funkcji i realizacji obowiązków w sposób zapewniający niezależność osądu. Ocenie podlegały indywidualne kompetencje poszczególnych członków Zarządu wynikające z posiadanej wiedzy, umiejętności i doświadczenia, które uzupełniają się w taki sposób, że zapewniają odpowiedni poziom kolegialnego zarządzania Bankiem. Ponadto oceniano reputację, uczciwość i rzetelność członków Zarządu oraz jej wpływ na reputację Banku, co przełożyło się na pozytywną ocenę członków Zarządu oraz Zarządu jako organu kolegialnego. Członkowie Zarządu dają rękojmię prowadzenia spraw Banku w sposób ostrożny i stabilny przy poszanowaniu zasady niezależności osądu oraz aktywnego wykonywania powierzonych funkcji. Pełnienie funkcji członka Zarządu stanowi główny obszar aktywności zawodowej wszystkich członków Zarządu i nie prowadzi do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie funkcji.

Członkowie Rady Nadzorczej podlegali ocenie, w wyniku której stwierdzono, że posiadają kompetencje odpowiednie do nadzorowania Banku, wynikające z wiedzy, doświadczenia i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji. W wyniku oceny reputacji członków Rady Nadzorczej stwierdzono, że posiadają oni dobrą opinią w życiu zawodowym i osobistym, która nie stwarza zagrożeń dla utraty reputacji Banku. Oceniono, że indywidualne kompetencje członków Rady Nadzorczej wzajemnie się uzupełniają, co pozwala na skuteczne sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku. W składzie Rady Nadzorczej jest zapewniony odpowiedni udział członków niezależnych.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

W Banku powołany został Komitet Audytu, który wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem. Komitet spotyka się według przyjętego planu rocznego.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia ryzyka.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota w tys. zł
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	494
2	Zyski zatrzymane	0
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	16 907
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	17 401
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-21

17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	0
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-21
29	Kapitał podstawowy Tier I	17 380
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	17 380
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	0
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji	0

	krótkich) (kwota ujemna)	
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58	Kapitał Tier II	0
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	17 380
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	110 410
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,74%
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,74%
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,74%
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10%
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3%
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7,74%
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	0
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Bank na dzień 31.12.2019 r. wykazuje w funduszach własnych w ramach funduszu udziałowego bezpośrednio udziały opłacone do dnia 28 czerwca 2013 r. Bank nie zalicza do funduszy własnych udziałów opłaconych po dacie 28 czerwca 2013 r. w kwocie 1,6 tys. zł. Wypłata udziałów zaliczonych do funduszy własnych wymaga zgody KNF. Całkowita kwota funduszu udziałowego wykazywanego w księgach Banku na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 496 tys. zł. Wartość jednej jednostki udziałowej wynosi 400 zł. Na dzień sporządzenia informacji wszystkie udziały wniesione są w pełnej wysokości.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

1	<i>Emitent</i>	-
2	<i>Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)</i>	-
3	<i>Prawo lub prawa właściwe którym podlega instrument</i>	-
	<i>Ujmowanie w kapitale regulacyjnym</i>	-
4	<i>Zasady przejściowe określone w rozporządzeniu CRR</i>	-
5	<i>Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym</i>	-
6	<i>Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-)skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-)skonsolidowanym</i>	-
7	<i>Rodzaj instrumentu (rodzaje określone przez każdy system prawny)</i>	-
8	<i>Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (waluta w mln, według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)</i>	-
9	<i>Wartość nominalna instrumentu</i>	-
9a	<i>Cena emisyjna</i>	-
9b	<i>Cena wykupu</i>	-
10	<i>Klasyfikacja księgowa</i>	-
11	<i>Pierwotna data emisji</i>	-
12	<i>Wieczyste czy terminowe</i>	-
13	<i>Pierwotny termin zapadalności</i>	-
14	<i>Opcja wykupu na żądanie emitenta podlegająca wcześniejszemu zatwierdzeniu przez organy nadzoru</i>	-
15	<i>Termin wykupu opcjonalnego, terminy wykupu warunkowego oraz kwota wykupu</i>	-
16	<i>Kolejne terminy wykupu jeżeli dotyczy Kupony/dywidendy</i>	-
17	<i>Stała lub zmienna dywidenda/stały lub zmienny kupon</i>	-
18	<i>Kupon odsetkowy oraz dowolny powiązany wskaźnik</i>	-
19	<i>Istnienie zapisanych praw do niewypłacania dywidendy</i>	-
20a	<i>W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem terminu)</i>	-
20b	<i>W pełni uznaniowe, częściowo uznaniowe czy obowiązkowe (pod względem kwoty)</i>	-
21	<i>Istnienie opcji z oprocentowaniem rosnącym lub</i>	-

	<i>innej zachęty do wykupu</i>	
22	<i>Nieskumulowane czy skumulowane</i>	-
23	<i>Zamienne czy niezamienne</i>	-
24	<i>Jeżeli zamienne, zdarzenie lub zdarzenia powodujące zamianę</i>	-
25	<i>Jeżeli zamienne, w pełni czy częściowo</i>	-
26	<i>Jeżeli zamienne, wskaźnik konwersji</i>	-
27	<i>Jeżeli zamienne, zamiana obowiązkowa czy opcjonalna</i>	-
28	<i>Jeżeli zamienne należy określić rodzaj instrumentu na który można dokonać zamiany</i>	-
29	<i>Jeżeli zamienne, należy określić emitenta instrumentu na który dokonuje się zamiany</i>	-
30	<i>Odpisy obniżające wartość</i>	-
31	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, zdarzenie lub zdarzenia wywołujące odpis obniżający wartość</i>	-
32	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, w pełni czy częściowo</i>	-
33	<i>W przypadku odpisu obniżającego wartość, trwale czy tymczasowo</i>	-
34	<i>W przypadku tymczasowego odpisu obniżającego wartość, opis mechanizmu odpisu obniżającego wartość</i>	-
35	<i>Pozycja w hierarchii podporządkowania w przypadku likwidacji (należy określić rodzaj instrumentu bezpośrednio uprzywilejowanego w odniesieniu do danego instrumentu)</i>	-
36	<i>Nie zgodne cechy przejściowe</i>	-
37	<i>Jeżeli tak, należy określić niezgodne cechy</i>	-

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- walutowego w oparciu o metodę de minimis.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku; dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 90 %.

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 72,90%, tj. 81% obowiązującego limitu.

W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 845	148
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	6	1
ekspozycje wobec instytucji	0	0
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	32 263	2 581
ekspozycje detaliczne	5 985	479
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	44 448	3 556
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 530	362
ekspozycje kapitałowe	3 878	310
inne pozycje	5 093	407
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		7 844

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	7 844
• operacyjne	989
• walutowe	0
RAZEM	8 833

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z późniejszymi zmianami.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych, w tym kategorie istotne

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>	<i>Czy kategoria jest istotna tak/nie</i>
wobec rządów centralnych lub banków centralnych	724	nie
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	9 225	nie
wobec podmiotów sektora publicznego	13	nie
wobec instytucji	75 858	tak
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	36 182	nie
ekspozycje detaliczne	9 126	nie
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	49 426	nie
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 747	nie
kapitałowe	3 878	nie
inne	8 384	nie

przy czym przyjmuje, że kategorie ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne kategorie ekspozycji.

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank nie dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na regiony geograficzne.

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności, z wyłączeniem ekspozycji kredytowej wobec konsumentów):

<i>Branża</i>	<i>Wartość tys. zł</i>	<i>Czy branża jest istotna tak/nie</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo "A"	42 007	tak
Górnictwo i wydobywanie	0	nie
Przetwórstwo przemysłowe "C"	405	nie
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych "D"	363	nie
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	0	nie
Budownictwo "F"	6 260	nie
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle "G"	8 423	nie
Transport i gospodarka magazynowa "H"	808	nie
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym i "I"	6 277	nie
Informacja i komunikacja	41	nie
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4 546	nie
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości "L"	9 791	nie
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna "M"	1	nie
Działalność w zakresie usług administrowania działalność wspierająca	1 253	nie

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne "O"	9 224	nie
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna "Q"	1 559	nie
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją "R"	1 764	nie
Pozostała działalność usługowa "S"	879	nie

przy czym przyjmuje, że branża, która stanowi przynajmniej 20% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych jest istotna.

Dla istotnych kategorii ekspozycji podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>Wartość tys. zł</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo "A"	
Uprawa zbóż i roślin oleistych(01.11.Z)	13 797
Chów i hodowla bydła mlecznego (01.41.Z)	9 278
Chów i hodowla świń (01.46.Z)	1 777
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt(działalność mieszana)(01.50.Z)	11 095
Pozostałe klasy	6 060

5. Struktura ekspozycji kredytowych według wyceny bilansowej

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2019 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku w podziale na klasy.

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>Stan na dzień 31.12.2019 r. w tys. zł</i>	<i>Średnia kwota w okresie od 01.01.2019 do 31.12.2019 r. w tys. zł</i>
wobec rządów centralnych lub banków centralnych	724	693
wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	9 225	6 671
wobec podmiotów sektora publicznego	13	19
wobec instytucji	75 858	67 320
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	36 182	32 060
ekspozycje detaliczne	9 126	12 562
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	49 426	51 323
których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 747	4 612
kapitałowe	3 878	2 654
inne	8 384	8 416

6. Struktura ekspozycji wobec poszczególnych sektorów i według typu kontrahenta

Podział ekspozycji kredytowych poszczególnych sektorów i według typu kontrahenta przedstawia się następująco:

- wobec sektora finansowego 3 744 tys. zł
- wobec sektora niefinansowego:

<i>Typ kontrahenta</i>	<i>Wartość tys. zł</i>
<i>Przedsiębiorstwa i spółki państwowe</i>	
Należności normalne	0
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
<i>Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie</i>	
Należności normalne	24 314
Należności pod obserwacją	269
Należności zagrożone	2 415
<i>Przedsiębiorcy indywidualni</i>	
Należności normalne	7 502
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	283
<i>Osoby prywatne</i>	
Należności normalne	14 351
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	123
<i>Rolnicy indywidualni</i>	
Należności normalne	35 880
Należności pod obserwacją	473
Należności zagrożone	76
<i>Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych</i>	
Należności normalne	1 623
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
<i>Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym</i>	87 309

- wobec sektora budżetowego:

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Należności normalne	9 238
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
<i>Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym</i>	9 238

7. Kwoty ekspozycji zagrożonych według stanu na dzień 31.12.2019 r.:

należności zagrożone netto	2 897 tys. zł
poniższenia rezerw	1 956 tys. zł
utworzone rezerwy	2 874 tys. zł

8. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

Zmiany stanów korekt wartości i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł):

Odpisy aktualizujące, kredyty i inne należności, bilans otwarcia	3 046
Spisanie w ciężar odpisów	- 1 241
Utworzone odpisy	1 953
Rozwiązane odpisy	- 884
Inne korekty	0
Odpisy aktualizujące, kredyty i inne należności, bilans zamknięcia	2 874

9. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych i nieobsługiwanych

Tabela 1: Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych:

Częstotliwość raportowania: raz w roku.

Na dzień bilansowy BS Witkowo posiada jeden kredyt poddany restrukturyzacji. Restrukturyzacja nastąpiła w dniu 28.06.2018 r. z powodu problemów w spłacie zadłużenia. Decyzję taką podjął Zarząd Banku. Zadłużenie na dzień analizy jest spłacane terminowo, nie występują zaległości. Restrukturyzacja polega na obniżeniu raty miesięcznej poprzez spłacanie samego kapitału, natomiast odsetki będą spłacone jednorazowo w całości na końcu umowy. Wskaźnik kredytów restrukturyzowanych (FBE) do portfela kredytowego brutto wyniósł na dzień analizy 1,61%.

		Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)				Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości	
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		
1	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0	1 674 421		1 674 421	145 941
2	Łącznie	0	1 674 421		1 674 421	145 941

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

Tabela 2: Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

Częstotliwość raportowania: raz w roku

W Banku Spółdzielczym w Witkowie wskaźnik NPL, czyli kredytów zagrożonych brutto wyniósł powyżej 5%, a dokładnie 5,39%. Kredyty NPE w Banku to kredyty zagrożone brutto plus kredyty detaliczne z przeterminowaniem powyżej 90 dni. Portfel ten na datę analizy wyniósł 5 327 876 zł, a wskaźnik NPE do portfela kredytów brutto 5,12%. Z racji tego, iż wskaźnik NPL w Banku wynosi powyżej 5% portfela kredytowego brutto, Bank jest zobowiązany wyliczać wskaźnik Texas. W dniu bilansowym wyniósł on 26,12%. Portfel pracujący (PE) stanowi 95% kredytów brutto. Porównując poprzedni okres ujawnień ekspozycje nieobsługiwane wyraźnie spadły z 6 903 654 zł. Spadek ten spowodowany był utworzeniem 100% rezerw dla dwóch klientów i prześięgowanie ich w pozycje pozabilansowe.

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna							
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane				
		Razem	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Razem	Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok
1	Institucje rządowe i samorządowe	9 238 065	9 238 065	0	0	0	0	0	0
2	Inne instytucje finansowe	3 743 902	3 743 902	0	0	0	0	0	0
3	Przedsiębiorstwa niefinansowe MŚP	25 984 214	25 984 214	0	3 230 780	1 674 421	0	0	1 556 359
4	Gospodarstwa domowe	59 832 050	59 821 615	10 435	2 097 096	99 786	202 399	10 412	1 784 499
5	Łącznie	98 798 231	98 787 796	10 435	5 327 876	1 774 207	202 399	10 412	3 340 858

Tabela 3: Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

Częstotliwość raportowania: raz w roku

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane	Ekspozycje nieobsługiwane	Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy	Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
1	Instytucje rządowe i samorządowe	9 238 065	0	0	0		0
2	Inne instytucje finansowe	3 743 902	0	0	0		0
3	Przedsiębiorstwa niefinansowe MŚP	25 984 214	3 230 780	448 972	815 575		3 230 780
4	Gospodarstwa domowe	59 832 050	2 097 096	38 533	1 580 742		2 097 096
5	Łącznie	98 798 231	5 327 876	487 505	2 396 317	0	5 327 876

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych</i> <i>tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	2 736
Hipoteka na nieruchomości komercyjnej	1 500

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Ocena wiarygodności kredytowej</i>		
	<i>Fitch Ratings</i>	<i>Moody's Investors Service</i>	<i>Standard and Poor's Ratings Services</i>
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

<i>Stopień jakości kredytowej</i>	<i>Wartość ekspozycji (w tys.zł)</i>
1	
2	6
3	
4	
5	
6	

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 989 tys. zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
5. Uszkodzenia aktywów	1,25
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	0,45
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	29,97

W 2019 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego rozumianych jako zdarzenia powodujące znaczne straty.

Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę: procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej.

Zdarzenia, które wygenerowały koszty wynikają z bieżącej działalności i są niemożliwe do całkowitego wyeliminowania. Bank dąży do ograniczenia strat z tego tytułu. W tym celu stosuje mechanizmy kontrolne. W celu uniknięcia strat w przyszłości Bank podejmuje m.in. następujące działania zapobiegawcze: umowy o wykonywanie czynności należących do zakresu działania Banku przez podmioty zewnętrzne o niskim poziomie ryzyka operacyjnego, zabezpieczenie prawne wiarygodności Banku wynikające z umów z klientami i kontrahentami, plany utrzymania ciągłości działania na wypadek utraty ciągłości krytycznych procesów, niezbędnych do funkcjonowania Banku.

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na:</i> • <i>zyski kapitałowe</i> • <i>zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
SGB-Bank S.A.	zyski kapitałowe	wycena bilansowa
TUW Concordia	zyski kapitałowe	wycena bilansowa
SSO SGB	zyski kapitałowe	wycena bilansowa
Bankowe papiery wartościowe SGB-Banku S.A.	zyski kapitałowe	wycena bilansowa

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Witkowie wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stopy referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 4,74% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniża wynik odsetkowy Banku o 1 071 tys.zł.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 1 071 tys.zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

Zasady ustalania wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka zostały określone w „Polityce wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Witkowie” (zwanej dalej *Polityką wynagrodzeń*), która jest przygotowywana przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą. Politykę opracowano w oparciu o wytyczne Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z

dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz przy uwzględnieniu wymogów określonych w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. Z uwagi na skalę działalności oraz przepisy ustawy Prawo bankowe nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń.

Zgodnie z Polityką wynagrodzeń za osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka uznaje się członków Zarządu oraz Stanowisko Kontroli Wewnętrznej i Stanowisko ds. Zgodności. Wynagrodzenie tych osób składa się z wynagrodzenia stałego oraz zmiennego. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej osoby.

Łącznie zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku nie mogą być wyższe niż 15 % (wraz z narzutami) rocznego, zweryfikowanego przez niezależnego biegłego rewidenta wyniku finansowego netto za dany rok.

Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia członkom Zarządu stanowi ocena wyników finansowych Banku jako całości i indywidualnych efektów pracy członka Zarządu za okres trzech lat.

Przy ocenie indywidualnych efektów pracy bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe. Wyniki Banku przyjmowane w celu określenia zmiennych składników wynagrodzenia uwzględniają koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.

Podstawę przyznania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia dla pracownika kontroli wewnętrznej i pracownika ds. zgodności stanowi ocena efektów pracy za okres trzech lat odnosząca się do osiągnięcia celów wynikających z pełnionej przez w/w pracowników funkcji. Wynagrodzenie tych pracowników nie jest uzależnione od wyników finansowych uzyskiwanych w kontrolowanych przez nich obszarach działalności Banku.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza pod kątem stopnia wykonania planu finansowego (kryteria ilościowe) w zakresie następujących wskaźników Banku osiągniętych w ostatnich trzech latach:

- 1) wskaźnika wypłacalności,
- 2) zysku netto,
- 3) sumy bilansowej,
- 4) jakości portfela kredytowego.

W ocenie bierze się pod uwagę również kryteria jakościowe, takie jak:

- 1) skuteczność kontroli wewnętrznej w nadzorowanych przez członka Zarządu jednostkach lub komórkach organizacyjnych Banku,

- 2) jakość świadczonej pracy, z uwzględnieniem skarg składanych na danego członka Zarządu lub Zarząd w przypadku decyzji kolegialnych,
- 3) zdarzenia wynikające ze sprawowanych funkcji zarządczych danego członka Zarządu mające wpływ na kondycję finansową lub reputację Banku,
- 4) wyniki kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Banku w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu,
- 5) oceny nadzorcze BION,
- 6) pozytywną ocenę kwalifikacji członka Zarządu.

Spełnienie kryteriów ilościowych i jakościowych uprawnia członka Zarządu do otrzymania rocznej premii.

Oceny pozostałych osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku dokonuje Zarząd w oparciu o poziom realizacji powierzonych celów.

Stosując zasadę proporcjonalności zmienne składniki wynagrodzenia wypłaca się w pełnej wysokości po ich przyznaniu, z uwzględnieniem zasad określonych w Polityce wynagrodzeń. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzenia Zarządu oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku na dzień 31.12.2019 r.

Część wynagrodzenia	Zarząd (3 osoby) wartość w tys. zł	Pracownicy mający wpływ na profil ryzyka (2 osoby) wartość w tys. zł	Razem
stała	420	121	541
zmienna	40	10	50

Stosunek zmiennych składników do stałych wynosi 9,24%.

Wynagrodzenie zmienne zostało wypłacone jednorazowo w formie premii rocznej.

W 2019 r. żaden z pracowników, w tym również członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

Wg stanu na dzień 31.12.2019 r. nie dokonano wypłaty członkom Zarządu Banku wynagrodzeń z odroczonej wypłatą. Nie dokonano również płatności związanych z podjęciem zatrudnienia przez członków Zarządu Banku.

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.2) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - Kierownik Sekcji Księgowości odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego:
 - Sekcja księgowości odpowiada za sprawozdawanie do NBP,
 - Zespół analiz ryzyk bankowych odpowiada za identyfikację, pomiar i kontrolę ryzyka płynności,

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys. zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	64 033

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
NSFR	155%	100%
Wskaźnik LCR	241%	80%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	2,61	2,97	2,63
Luka bilansowa skumulowana	2,43	2,45	2,00

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
kredyt refinansowy z NBP	11 076	w ciągu 10 dni
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej
możliwe do pozyskania kredyty z BZ	43 493	w ciągu 1 dnia

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnić przetrwanie w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”.

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:

- a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
- b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
- c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
- d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
- e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i

prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;

- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka.

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

		<i>Kwota mająca zastosowanie (w tys. zł)</i>
1	Wartość ekspozycji bilansowej	191 374
2	Ekspozycje wskaźnika dźwigni – pozycje pozabilansowe	2 274
3	Kapitał Tier I	17 380
4	Wskaźnik dźwigni	8,97 (%)

Wskaźnik dźwigni finansowej – wykorzystując definicję kapitału na 31.12.2019 r. wynosi 8,97%.

Księgowa wartość zobowiązań pozabilansowych udzielonych jest zgodna ze sprawozdaniami finansowymi i wynosi 5 189 441 zł. Na wartość pozabilansu składają się:

- zobowiązania pozabilansowe udzielone w kwocie 4 766 264 zł
- udzielone gwarancje w kwocie 423 177 zł.

Wartość wymagana wskaźnika dźwigni finansowej wynosi minimum 3% i ma zabezpieczać przed nadmiernym udziałem zobowiązań pozabilansowych w finansowaniu działalności Banku. Działalność Banku jest bezpieczna, ponieważ Bank posiada wskaźnik trzykrotnie wyższy od wymaganego minimum.

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.

Do mechanizmów kontrolnych pierwszej linii obrony należą:

- a. akceptacja „na drugą rękę” (kontrola manualna lub półautomatyczna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
- b. weryfikacja umowy kredytowej vs. decyzja kredytowa i dane w systemie przed uruchomieniem środków (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, niezależna, pozioma),
- c. weryfikacja danych klienta w BIK (kontrola manualna, weryfikacja bieżąca, pozioma).

2. Na drugą linię obrony składa się:

- 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. m.in. Zespół Oceny i Monitorowania Ryzyka Kredytowego, Zespół Analiz Ryzyk Bankowych,
- 2) stanowisko do spraw zgodności,

- 3) Kierownik Sekcji Księgowości,
- 4) niezależne stanowisko kontroli wewnętrznej.

Do mechanizmów kontrolnych drugiej linii obrony należą:

- 1) monitorowanie terminowości obsługi kredytów przez Zespół Oceny i Monitorowania Ryzyka Kredytowego (kontrola pionowa, niezależna, weryfikacja bieżąca); ten mechanizm jest następnie testowany na próbie w ramach niezależnej pionowej kontroli przez stanowisko kontroli wewnętrznej i III linię komórkę audytu wewnętrznego,
 - 2) monitorowanie przestrzegania limitów przez Zespół Analiz Ryzyk Bankowych (kontrola pionowa, niezależna, weryfikacja bieżąca); ten mechanizm jest następnie testowany w ramach niezależnej pionowej kontroli na próbie np. raportów z przestrzegania limitów przez stanowisko kontroli wewnętrznej.
 - 3) kontrola jakości uruchomionych kredytów wykonywana przez stanowisko kontroli wewnętrznej obejmująca próbę uruchomień (kontrola pionowa, niezależna, testowanie) np. z ostatniego miesiąca (jakość, kompletność dokumentów, poprawność danych, itd.).
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie mechanizmów kontrolnych pierwszej linii, zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania jednostek, komórek, pracowników pierwszej linii z regulacjami wewnętrznymi banku, w tym za weryfikację bieżącą oraz testowanie przestrzegania przyjętych mechanizmów kontrolnych, raportowanie nieprawidłowości znaczących i krytycznych do odpowiednich komórek drugiej linii oraz Zarządu.
2. Druga linia obrony - monitorowanie bieżące mechanizmów kontrolnych w postaci weryfikacji bieżącej mechanizmów kontrolnych, np. wiążącego opiniowania nowych procedur, w tym limitów, wskaźników efektywności, itp., a także weryfikacji bieżącej przestrzegania przyjętych mechanizmów kontrolnych, przeprowadzanie pionowych testów przestrzegania mechanizmów kontrolnych, ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych, matrycę funkcji kontroli, prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych, raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe (weryfikację bieżącą, testowanie) pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada: stanowisko kontroli wewnętrznej, Zespół Oceny i Monitorowania Ryzyka Kredytowego, Zespół Analiz Ryzyk Bankowych, Kierownik Sekcji Księgowości oraz stanowisko do spraw zgodności.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji; dodatkowo aby składnik aktywów uznać za obciążony musi istnieć możliwość przypisania go do konkretnej transakcji.

Bank na dzień 31.12.2019 r. nie posiadała aktywów obciążonych.

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

Formularz A - Aktywa					
		<i>Wartość bilansowa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość godziwa aktywów obciążonych</i>	<i>Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń (tys. zł)</i>	<i>Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń</i>
		010	040	060	090
010	Aktywa Banku			190 122	
030	Instrumenty udziałowe				
040	Dłużne papiery wartościowe			2 300	
050	w tym: obligacje zabezpieczone				
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami				
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych				
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe			2 300	
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe				
120	Inne aktywa				
Formularz B - Zabezpieczenia otrzymane					
		<i>Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych</i>		<i>Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia</i>	
		010		040	
130	Zabezpieczenia otrzymane przez Bank				
140	Kredyty na żądanie				
150	Instrumenty udziałowe				

160	Dłużne papiery wartościowe		
170	w tym: obligacje zabezpieczone		
180	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		
190	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych		
200	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe		
210	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe		
220	Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		
250	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe ogółem		

Formularz C - Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania

		<i>Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych</i>	<i>Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS</i>
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych		

Formularz D - Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne

XVII. Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Witkowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w niniejszym ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.